

Overhalla kommune

– positiv, frisk og framsynt

Roviltnemda i region 6
c/o Statsforvalteren i Trøndelag

Vår ref:
2022/2757-7

Deres ref

Saksbehandler
Aksel Håkonsen 95278691

Dato
13.02.2023

– Vedtak om innspill til revidering av forvaltningsplan for rovilt i region 6

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	3/23	31.01.2023
Kommunestyre	2/23	06.02.2023

Kommunedirektørens innstilling:

Overhalla kommune gir følgende innspill til revidering av forvaltningsplan for rovilt:

1. Med bakgrunn NINA-rapport 1952 om at forvaltningsområdet for bjørn er stort nok, bør det ikke være behov for å utvide arealet. I området vest for E6 er det beitedyr.
2. I arbeidet med revisjon av forvaltningsplanen bør man se på muligheten for å fastsette kriterier som bidrar til raskt og forutsigbart å kunne plassere og definere en bjørn i kategorien «potensiell skadegjører» siden det er det som er avgjørende for om fellingstillatelse skal kunne gis i henhold til roviltforliket av 2011 i Stortinget pkt. 2.2.19.
3. Planen bør ha konkret mål om god dialog og rask avgjørelse for å hindre at nye tap oppstår, og for å lykkes med fellingsforsøket, selv om dette ser ut til å ha blitt bedre.
4. Følgende forvaltningstiltak bør videreføres fra gjeldende forvaltningsplan:
 - a. Prioriteringene av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak.
 - b. Dialogmøter med forvaltning og organisasjoner med ulike synspunkter i roviltforvaltningen
 - c. Møter med naboregioner i Sverige og Norge spesielt med tanke på felling av bjørn i grenseområder
5. Øke lisenskvoter for jerv og kvoter for gaupe med bakgrunn bestander som nå er større enn fastsatte mål.
6. Søke om skadefelling av jerv før lisensperioden er ute dersom lisenskvotene ser ut til ikke å fylles, dette for å kunne ta ut det som er planlagt og for å redusere hi-uttak som metode.

Hjemmel for vedtaket er:

Melding om oppstart av revidering av forvaltningsplan for rovilt region 6

Postadresse
Svalivegen 2
7863 OVERHALLA

E-post:
postmottak@overhalla.kommune.no

Besøksadresse
Namsengata 4

Telefon
74 28 00 00

Kontonr
Bank: 42123188203
Org.nr. 939896600

PS 3/2023 Innspill til revidering av forvaltningsplan for rovvilt i rovviltregion 6
Behandling i Formannskap - 31.01.2023

Behandlet.

Votering:

Det ble stemt over forslaget som ble enstemmig vedtatt.

Innstilling i Formannskapet - 31.01.2023, enst.:

Kommunedirektørens forslag til vedtak vedtas.

PS 2/2023 Innspill til revidering av forvaltningsplan for rovvilt i rovviltregion 6
Behandling i Kommunestyre - 06.02.2023

Behandlet.

Votering:

Det ble stemt over forslaget som ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Vedtak i Kommunestyret - 6.2.2023, enst.:

Formannskapetets forslag til vedtak vedtas.

Overhalla kommune gir følgende innspill til revidering av forvaltningsplan for rovvilt:

Overhalla kommune gir følgende innspill til revidering av forvaltningsplan for rovvilt:

1. Med bakgrunn NINA-rapport 1952 om at forvaltningsområdet for bjørn er stort nok, bør det ikke være behov for å utvide arealet. I området vest for E6 er det beitedyr.
2. I arbeidet med revisjon av forvaltningsplanen bør man se på muligheten for å fastsette kriterier som bidrar til raskt og forutsigbart å kunne plassere og definere en bjørn i kategorien «potensiell skadegjører» siden det er det som er avgjørende for om fellingstillatelse skal kunne gis i henhold til rovviltforliket av 2011 i Stortinget pkt. 2.2.19.
3. Planen bør ha konkret mål om god dialog og rask avgjørelse for å hindre at nye tap oppstår, og for å lykkes med fellingsforsøket, selv om dette ser ut til å ha blitt bedre.
4. Følgende forvaltningstiltak bør videreføres fra gjeldende forvaltningsplan:
 - a. Prioriteringene av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak.
 - b. Dialogmøter med forvaltning og organisasjoner med ulike synspunkter i rovviltforvaltningen
 - c. Møter med naboregioner i Sverige og Norge spesielt med tanke på felling av bjørn i grenseområder
5. Øke lisenskvoter for jerv og kvoter for gaupe med bakgrunn bestander som nå er større enn fastsatte mål.
6. Søke om skadefelling av jerv før lisensperioden er ute dersom lisenskvotene ser ut til ikke å fylles, dette for å kunne ta ut det som er planlagt og for å redusere hi-uttak som metode.

Dokumenter i saken			
Type	Dato	Tittel	Adressat
I	07.11.2022	Melding om oppstart - revidering av forvaltningsplan for rovvilt i rovviltsregion 6 Midt-Norge	Rovviltnemnda i Region 6
I	06.01.2023	Invitasjon til innspillmøter - revidering av forvaltningsplan for rovvilt region 6 Midt-Norge	STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
S	18.01.2023	Innspill til revidering av forvaltningsplan for rovvilt i rovviltregion 6	

Saksopplysninger

Rovviltnemnda for rovviltregion 6, Trøndelag og Møre og Romsdal, har sendt ut melding oppstart av revidering av forvaltningsplanen for rovvilt for regionen. Det er åpnet for å komme med innspill. Frist er satt til 1. mars. Den reviderte utgaven av planen blir også sendt på høring før den vedtas.

I tråd med forskrift om forvaltning av rovvilt er landet inndelt i 8 rovviltregioner med hver sine rovviltnemder som bl.a. skal utarbeide regionale forvaltningsplaner. Formålet med forskriften er et sentralt grunnlag for forvaltningsplanen: *Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.*

Den differensierte forvaltningen innebærer inndeling i soner prioritert for et eller flere av de 4 store rovviltartene, og soner der beitebruk skal prioriteres. Punkt 2.2.19 i rovviltforliket av 2011 i Stortinget slår fast at soneinndelingen må forvaltes tydelig, ved at en skiller mellom prioriterte beiteområder og prioriterte rovviltområder (forvaltningsområder). Samtidig slås det fast i samme punkt at det ikke skal være rovvilt som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamrein.

I forskrift om forvaltning av rovvilt er det fastsatt størrelse på bestandene av store rovvilt i hver av regionene. I region 6 skal sonene være store nok til å gi 3 årlige ynglende binner, 10 årlige ynglende jerv og 12 årlig ynglende gauper. For kongeørn er det et nasjonalt bestandsmål på mellom 850 og 1200 hekkende par.

Forvaltningsmålet for bjørn er ikke nådd for landet eller region 6. Ut fra antallet registrerte binner ble det estimert 1,6 ynglende binner i 2021. For jerv og gaupe er bestandene de siste tre årene estimert til et gjennomsnitt på 14,3 ynglende jerv og 15,7 ynglende gaupe, ifølge rovdatabasen. Det skal ikke være yngling av ulv. Bestanden av kongeørn er anslått av NINA for perioden 2015 til 2019 å ligge innenfor det nasjonale bestandsmålet på 850 – 1200 hekkende par.

I oppstartmeldingen fra rovviltnemnda vises til betenkelighet fra Klima- og miljødepartementet (KLD) fra 2018 om størrelse på soneområde for bjørn i region 6, samt ønske om en bedre arrondering av forvaltningsområdet for jerv i Sør-Norge.

NINA Rapport 1952 fra 2021 konkluderer med at forvaltningsområdet er stort nok, men at egnet habitat er adskilt geografisk av fjellområdene til et østlig område inn mot Sverige og et vestlig område. Egnet habitat utenfor forvaltningsområdet både i Sverige og vest for E6 skaper utfordringer med at det er veldig få binner som kun befinner seg innenfor forvaltningsområdet. Fellinger av binner i Sverige med tilhold i Norge er sannsynligvis den viktigste årsaken til at man ikke har hatt en økning av bjørnebestanden i Trøndelag. NINA har også konkludert med at det ikke er hensiktsmessig å etablere forvaltningsområde for bjørn utenfor tidligere Nord-Trøndelag, noe forrige rovviltnemnd tok til følge. Med bakgrunn i at NINA Rapport 1952 konkluderte med at forvaltningsområdet er stort nok, er rovviltnemnda i utgangspunktet enig med tidligere nemnds vurdering, og signaliserer allerede nå at det skal være tungtveiende grunner til å endre avgrensningen av dagens forvaltningsområde.

Når det gjelder forvaltningsområdene for jerv, har rovviltregion 3, Oppland/Innlandet fått et samordningsoppdrag for den sørvestnorske jervebestanden. Rovviltnemnda for region 6 mener at forvaltningsområdene for jerv og gaupe bør avgrenses som i dag på grunn av forutsigbarhet, men justering av grensene kan skje som følge av innspill og høringsuttalelser. Nemnda mener at eventuelle endringer ikke bør medføre at en større andel av bestandsmålet for de to artene må oppnås i områder med sørsamisk reindrift.

Mål i dagens plan

Forvaltningsplanen for rovvilt kan blant annet gi føringer for prioritering av nasjonale tilskuddsmidler til forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovviltforvaltningen

For innvilgning av tilskudd til forebyggende tiltak har gjeldende forvaltningsplan følgende prioriteringer:

- Forvaltningsområdene for rovdyr skal prioriteres.
- Områder utenfor forvaltningsområdene med store årvisse tap forvoldt av fredet rovvilt skal også prioriteres
- Tiltakene bør være direkte tapsforebyggende og ha så liten skadeforskyvende effekt som mulig
- De skal være praktisk og økonomisk gjennomførbare
- Søknader fra reinbeitedistrikt, beitelag og kommunale rovviltutvalg skal prioriteres foran søknader fra enkelt reineiere og enkeltbrukere
- Forebyggende tiltak i kalvingsområdene for tamrein prioriteres

For tilskudd til konfliktdependende midler har dagens forvaltningsplan disse hovedprioriteringene:

- Tiltak som effektiviserer lisensfelling av jerv og bjørn
- Tiltak for å styrke kompetansen til kommunale og interkommunale skadefellingslag
- Tiltak som styrker nasjonal bestandsovervåking
- Skal ikke erstatte statlig finansiering
- Tiltak rettet mot barn og ungdom (informasjonstiltak)
- Sikre god dialog med aktuelle brukere/aktører

Gjeldende forvaltningsplan har også et mål om møter med naboregioner i Norge og Sverige. Rovviltnemda skal ifølge dagens forvaltningsplan som et konfliktdempende tiltak, ha jevnlig dialogmøter med miljøforvaltningen, landbruks- og reindriftsforvaltningen, landbruksnæringen, reindriftsnæringen, kommunene, miljøvernorganisasjoner og ulike andre interesseorganisasjoner.

Vurdering

Når det gjelder størrelsen på sonen for bjørn, konkluderer NINA-rapport 1952 med at sonen for bjørn er stor nok, med visse betenkeligheter, bl.a. med at tildeling av fellingskvoter for bjørn på svensk side av sonen kan medføre til uttak av binner med potensiale for yngling på norsk side, slik at det blir vanskelig å nå bestandsmålet på norsk side. Her er det avgjørende med god dialog med svenskene.

Tilsvarende utfordringer har man vest for prioritert sone for bjørn, det vil si vest for E 6 der beitedyr skal være prioritert. Her er det kun snakk om skadefelling med bakgrunn i søknader knyttet til enkelttilfeller, og ikke kvotejakt eller lisensfelling. Utfordringen er å skille bjørn med skadepotensiale fra bjørn uten eller med lite skadepotensiale. Det har vist seg at bjørn har fått gjøre for mye skade før fellingstillatelse er blitt gitt, bl.a. fordi man har vært redd for å ta ut binner, og skadefelling har vært avventet med bakgrunn i at bestandsmålene for regionen ikke er nådd. Dette har riktignok vært en god del bedre i 2022. Rovviltforliket fra 2011 i Stortinget slår imidlertid fast i pkt.2.14 at «det legges til grunn at virkeliggjøring av bestandsnivå for bjørn ikke vil kreve areal ut over omfanget av dagens yngleområder». Slik sett bør arbeidet med revisjon av bestandsplan se på mulige kriterier for å fatte raske og mest mulig rette vedtak for å få tatt ut sannsynlige skadegjørere i de beiteprioriterte områdene.

Når det gjelder arronderingen av jerveområdene som det vises til i oppstartmeldingen, skulle overoppfyllelse av bestandsmålene for jerv tilsi at områdene er store nok. En eventuell justering av grensene bør ikke medføre at beiteprioriterte områder for rein og husdyr innlemmes i større grad enn i dag.

Prioriteringene av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak bør kunne videreføres.

Samtaler mellom ulike interessegrupper er viktig som konfliktdempende tiltak slik at tiltaket med dialogmøter i gjeldende plan bør videreføres. Det samme gjelder møter med naboregioner i Sverige og Norge for informasjonsutveksling, og for å se på mulighetene til å redusere sannsynligheten for å felle binner med potensiale for yngling i Norge.

Med antall ynglinger over bestandsmålet bør det være mulig å øke lisenskvotene for jerv og uttaket av gaupe i kvotejakta. Videre bør Miljødirektoratet søkes om skadefelling av jerv før lisensperioden er utløpt når lisenskvotene ser ut til ikke å fylles. For å unngå hi-uttak som tiltak er det viktig å starte skadefellingsperioden så tidlig som mulig, spesielt når det er dyr igjen på lisenskvoten.

Vår ref. 2022/2757–7 bes oppgitt ved henvendelse

Med hilsen

Aksel Håkonsen
Skogbruks- og miljøvernsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.